

Överföring av ärendet gällande anslutning av ett vårdhem till kommunal avfallshantering till tillsynsmyndigheten

232/60.606/2021

Nylands avfallsnämnd 30.09.2021 § 19

Beredning: ansvarig avfallsinspektör Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, tfn. 020 690 145

Bakgrund

Vårdhemmet Pajunkissa fungerar i utrymmen som ägs av Esperi Care Ab (ägare) på adressen Videvägen 2, 07940 Lovisa. Vårdhemmet är ämnat för effektiverat serviceboende för äldre och handikappade samt serviceboende för handikappade.

Det kommunala avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab har i juni 2021 varit i kontakt med vårdhemmet om ordnandet av fastighetens avfallshantering. Enligt vårdhemmets chef ordnar ägaren fastighetens avfallshantering och därmed har avfallsbolaget varit i kontakt med ägaren. Ägaren vägrade överlämna avfallet som uppkommer på fastigheten till avfallshanteringen som kommunen ordnar.

Nylands avfallshanteringsmyndighet uppmanade 23.6.2021 (bilaga 1, på finska) ägaren att beställa tömningstjänst av avfallskärl av det kommunala avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab:s kundtjänst innan 14.7.2021. I uppmaningen konstateras det att avfallshanteringsmyndigheten kan överföra ärendet till kommunens miljövårdsmyndighet som med hot om vite kan ålägga ägaren att fullgöra sin skyldighet, ifall uppmaningen inte följs inom utsatt tid.

Ägaren har inte följt uppmaningen utan svarade avfallshanteringsmyndigheten via e-post (bifogat material 1, på finska) att ägarens ståndpunkt är den att avfallet som uppkommer på i fråga varande fastighet är avfall som uppkommer vid privat social- och hälsovårdsverksamhet och därmed hör avfallet inte till kommunens ansvar.

Motivering

Lagstiftning och direktiv:

Enligt 32 § 1. mom. 1) punkten i avfallslagen ska kommunen ordna hantering av avfall från stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och annat boende. I regeringens proposition med förslag till avfallslag (199/2010) konstateras det att med avfall från boende avses, oberoende av avfallets typ, mängd och beskaffenhet, allt avfall från stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och annat boende. Enligt 41 § i avfallslagen ska

fastighetsinnehavaren överlämna avfall vars hantering kommunen enligt 32 § är skyldig att ordna till den fastighetsvisa avfallstransport som ordnats i området.

Kommunförbundet rf har i bilagan till sitt cirkulär 3/2019 (bilaga 2) gett tolkningsdirektiv för vad som avses med boende i samband med avfallslagen. Kommunförbundet konstaterar bl.a. att man bör märka att boende inte är avhängigt av bransch och boende kan finnas inom ramen för affärsverksamheten inom olika branscher. När man definierar boende bör man överväga om det i en byggnad kommer att produceras boendetjänster.

Enligt kommunförbundet kan även Statistikcentralens näringsgrensindelning (TOL 2008) vara till hjälp när begreppet boende definieras. I näringsgrensindelningen har till exempel kategorin Q Vård och omsorg undergruppen Vård och omsorg med boende (87) som omfattar institutionsvård och boendeservice inom socialvården. Till samma kategori hör också institutionsvård och boendeservice som produceras av privata sektorn. Inom institutionsvården inom socialvården är exempelvis ålderdomshem och barnhem boende, eftersom det huvudsakliga syftet är att utöver vård erbjuda ett tryggt, rentav permanent boende för människor som inte kan bo hemma. Undergruppen 87301 Boende med särskild service för äldre, omfattar boende med särskild service och servicehus för äldre, där servicen bygger på gruppboende och där de boende i allmänhet bor permanent. Undergruppen omfattar också effektiverat serviceboende. Det uppskattas att offentliga och privata aktörer tillhandahåller boendeservice lika mycket vardera.

Enligt 36 § avfallslagen ska kommunen ordna fastighetsvis avfallstransport (kommunalt anordnad avfallstransport) och bara kommunen eller en avfallstransportör som handlar för kommunens räkning får åta sig att transportera avfallet.

Enligt 43 § avfallslagen kan kommunen besluta att överföra de för kommunen i avfallslagen föreskrivna serviceuppgifterna inom avfallshanteringen till ett bolag som bildats för detta ändamål och som kommunen äger tillsammans med andra kommuner.

Enligt 24 § avfallslagen är närings-, trafik- och miljöcentralen samt den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten allmänna tillsynsmyndigheter i ärenden enligt avfallslagen. Enligt 126 § får tillsynsmyndigheten förbjuda den som bryter mot avfallslagen, mot en förordning eller föreskrift eller ett beslut eller åläggande som utfärdats med stöd av den att fortsätta eller upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller ålägga denne att fullgöra sina skyldigheter på något annat sätt.

Slutsats:

Ägaren vädjar till att den är en privat aktör som erbjuder privat social- och hälsovårdsservice. Avfall som uppkommer inom den privata social- och hälsovårdsservicen hör inte till kommunens ansvar.

Vårdhemmet Pajunkissa används dock till effektiverat serviceboende och serviceboende. Med stöd av 32 § 1. mom. 1) punkten avfallslagen hör avfall som uppkommer i boende alltid till kommunens ansvar oberoende av vilken aktör som erbjuder servicen som omfattar boende.

Serviceboende och effektiverat serviceboende är också enligt Kommunförbundets direktiv sådant boende vars avfallshantering kommunen på basen av 32 § 1. mom. 1) punkten avfallslagen är skyldig att ordna.

Rosk'n Roll Oy Ab är ett kommunalt avfallsbolag som ägs av tolv kommuner. Samtliga ägarkommuner (Askola, Borgnäs, Borgå, Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Lovisa, Raseborg, Sibbo, Sjundeå och Vichtis) har beslutat att överföra serviceuppgifterna inom avfallshanteringen till Rosk'n Roll Oy Ab. Avfallstransporten är en sådan serviceuppgift. Eftersom kommunalt ordnad transport av avfall är i bruk på Nylands avfallshanteringsmyndighets område, får med stöd av 36 § avfallslagen endast det kommunala avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab transportera avfall som enligt 32 § avfallslagen hör till kommunens ansvar. Därmed ska ägaren enligt 41 § avfallslagen överlämna det avfall som uppkommer i vårdhemmet Pajunkissa till den fastighetsvisa avfallstransport som Rosk'n Roll Oy Ab ordnar och andra transportföretag får inte ta emot det.

Lovisa stads miljövårdsmyndighet är den allmänna tillsynsmyndigheten i detta ärende.

Förslag:

Eftersom Esperi Care Oy (ägaren) vägrar överlämna avfallet som uppkommer i vårdhemmet Pajunkissa till den fastighetsvisa avfallstransport som kommunen ordnar, beslutar avfallsnämnden att överföra ärendet gällande anslutning av vårdhemmet Pajunkissa till kommunal avfallshantering till behandling av tillsynsmyndigheten, dvs. Lovisa stads miljövårdsmyndighet.

Avfallsnämnden ber miljövårdsmyndigheten att ålägga ägaren att fullgöra sin skyldighet att ansluta sig till kommunal avfallshantering.

Beslut:

Eftersom Esperi Care Oy (ägaren) vägrar överlämna avfallet som uppkommer i vårdhemmet Pajunkissa till den fastighetsvisa avfallstransport som kommunen ordnar, beslutade avfallsnämnden att överföra ärendet gällande anslutning av vårdhemmet Pajunkissa till kommunal avfallshantering till behandling av tillsynsmyndigheten, dvs. Lovisa stads miljövårdsmyndighet.

Avfallsnämnden bad miljövårdsmyndigheten att ålägga ägaren att fullgöra sin skyldighet att ansluta sig till kommunal avfallshantering.